

Översikt av samarbete och aktiviteter; främjande av hälsa och välfärd

Yleiskatsaus hyte-työstä; yhteistyö ja toiminta

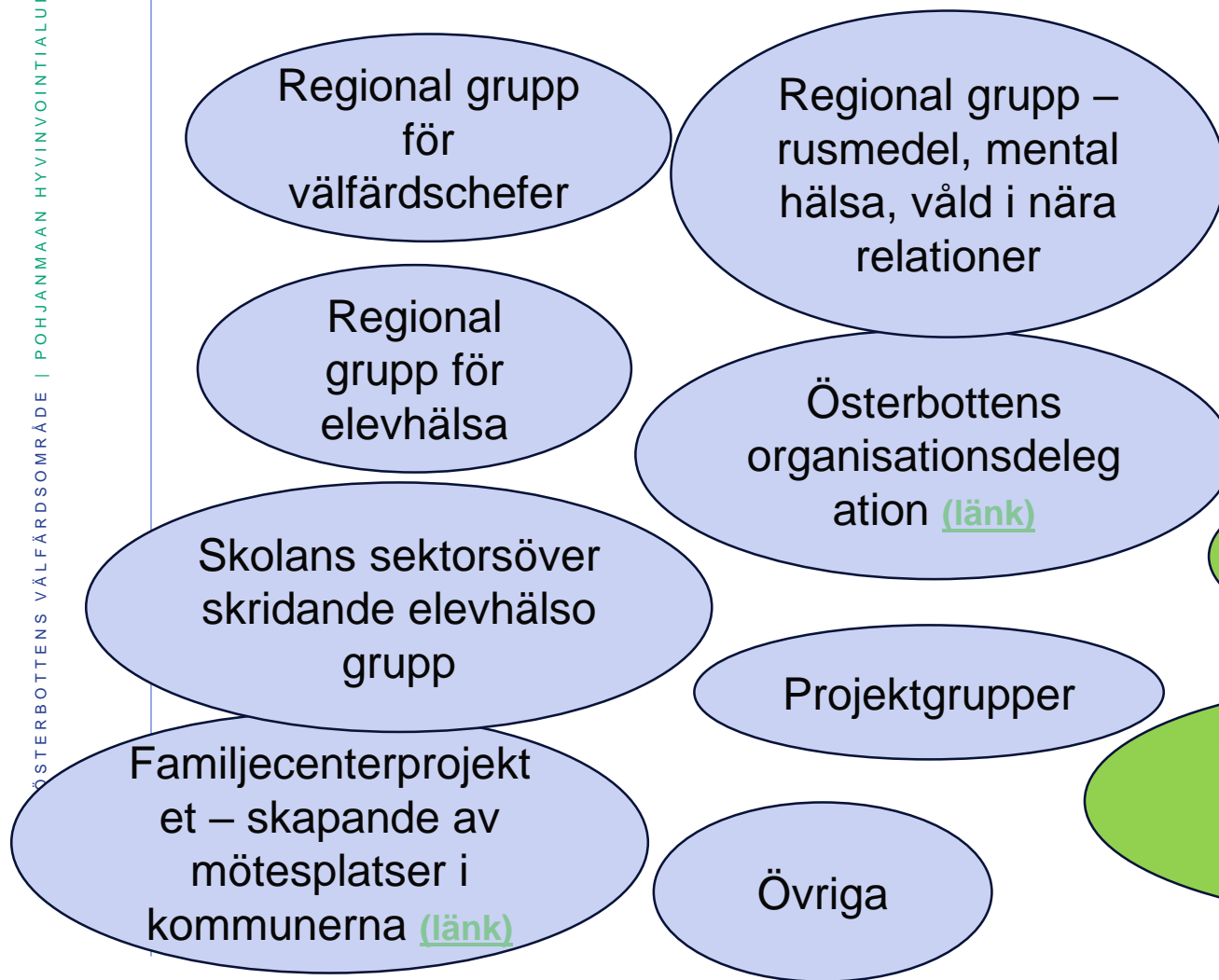
Jim Eriksson, chef för främjande av hälsa och välbefinnande, kontaktytor
Terveysten ja hyvinvoinnin edistämisen johtaja, yhdyspinnat

Österbottens välfärdsområde
Pohjanmaan hyvinvointialue

Gemensamma arbetsgrupper ÖVPH - KOMMUNER – ev. ANDRA

Yhteisiä työryhmiä ÖVPH - KUNTA - mahd. MUITA

Exempel på pågående och utvecklingsarbete inom förebyggande tjänster

- Seniorrådgivning enligt FINGER-modellen
 - Servicekedja livsstilsrådgivning med motionsrådgivning. Riktas bl.a till riskgrupp för typ2-diabetes
 - Familjecenter med mötesplatser.
 - Modell för psykisk ohälsa för ungdomar i årskurs 7 - 9 utarbetas i samarbete med tredje sektorn (YAM; Youth Awareness of Mental Health och Nuorten Kompassi)
Målgruppen för YAM utbildningen är elever i åk 8. Den har hittills funnits bara på svenska, men översätts till finska och ska bli tillgänglig i hela området under 2024.
- Via projekten framtidens social- och hälsocentral och Prima Botnia har ungdomschatten Zoturi (<http://www.normaali.fi/> för ungdomar och www.enjaksa.fi för föräldrar) piloterats, arbetet med en digital servicekatalog har påbörjats som en del i utvecklandet av det digitala familjecentret Zoturi togs i bruk i sommar, många har varit in och se på sidorna. Chatten startar inom nära framtid. Bra på gång.
- Oroande skolfrånvaro: Valfärdsområdet utarbetar under 2023 tillsammans med läroanstalterna en gemensam handlingsmodell för oroande skolfrånvaro som innefattar valfärdsområdets ansvarsområden. Grunder till handlingsmodellen finns i de planer som utarbetats i kommunerna och huvudansvaret för uppföljning av frånvaron ligger på lärarna, som vid behov sammankallar en expertgrupp

Esimerkkejä käynnissä ja kehitteillä olevista hyte-palveluista

- Senioriveuvonta FINGER-mallin mukaan
 - Elintapaohjauksen palveluketju sisältäen liikuntaneuvontaa. Kohderyhmänä mm 2-diabeteksen riskiryhmässä olevat.
 - Perhekeskus kohtaamispaikkoineen. .
 - 7-9-luokkien nuorten mielisairauden mallia kehitetään yhteistyössä kolmannen sektorin kanssa (YAM; Youth Awareness of Mental Health ja Nuorten Kompassi)
- YAM-koulutuksen kohderyhmänä ovat 8. luokan opiskelijat. Se on toistaiseksi ollut saatavilla vain ruotsiksi, mutta käännetään suomeksi ja se on saatavilla koko alueella vuonna 2024.
- Hankkeiden Prima Botnian ja Tulevaisuuden sote-keskuksen kautta on pilotoitu nuorisochatti Zoturi (<http://www.normaali.fi/> nuorille ja www.enjaksa.fi vanhemmille), digitaalisen palvelukatalogin kehittämistyö on alkanut osana digitaalisen perhekeskuksen kehitystä. Zoturi otettiin tänä kesänä käyttöön, sivuilla on käynyt ja katsonut paljon. Chat alkaa lähiaikoina. Hyvin käynnissä.
- Huolestuttava koulusta poissaolo: Hyvinvointialue valmistelee vuonna 2023 yhdessä oppilaitosten kanssa huolestuttavia koulupoissaoloja koskevan yhteisen toimintamallin, joka sisältää hyvinvointialueen vastuualueet. Toimintamallin perusta löytyy kunnissa laadituista suunnitelmista ja päävastuu poissaolojen seurannasta on opettajilla, jotka kutsuvat tarvittaessa koolle asiantuntijaryhmän.

Utmaningar/Haasteita:

1. I vårdens klientstyrning finns inte tillräcklig kännedom om utbudet av hälsofrämjande tjänster inom kommunen och tredje sektorn.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen monialaisia palveluja ja toimintaa ei tunneta kattavasti sote-palvelujen asiakas- ja palveluohjauksessa.

2. Att ta i bruk nya arbetsmodeller – att ta ur bruk en föråldrad modell

Uusien menetelmien käyttöön ottaminen – nykyisen menetelmän käytöstä ottaminen

3. Att överföra projektverksamhet till permanent verksamhet (implementering)

Hankkeitten sisällä toteutettu hyvän käytännön siirtyminen vakinaiseen toimintaan ilman hankerahoitusta

4. Kommunvisa skillnader - personalmängd, tillgång till specialiteter (tex motionsrådgivare) , kommunerna har olika tyngdpunktsområden

Kuntakohtaisia eroja - henkilöstön määrässä, työntekijöitten erikoisuuksissa, kuntien eri painopistealueet

5. Att göra tydlig arbetsfördelning för gränsöverskridande tjänster mellan området och kommunerna (tässä hyvä esim. Etelä-Pohjanmaalta)

Selkeä työnjako alueen ja kuntien välillä rajapinnat ylittäviin palveluihin) (tässä hyvä esim. Etelä-Pohjanmaalta)

Miten soteammattilainen tai asiakas itse löytyy itselleen sopivan palvelun? Hur hittar vårdpersonal eller klienten själv ett passande alternativ ?

- Jokaiseen lääkäriin ja terveydenhoitajan kohtaamiseen tulisi sisältyä ”ennalta ehkäisevä terveydenhuolto osio” ohjaus, neuvonta

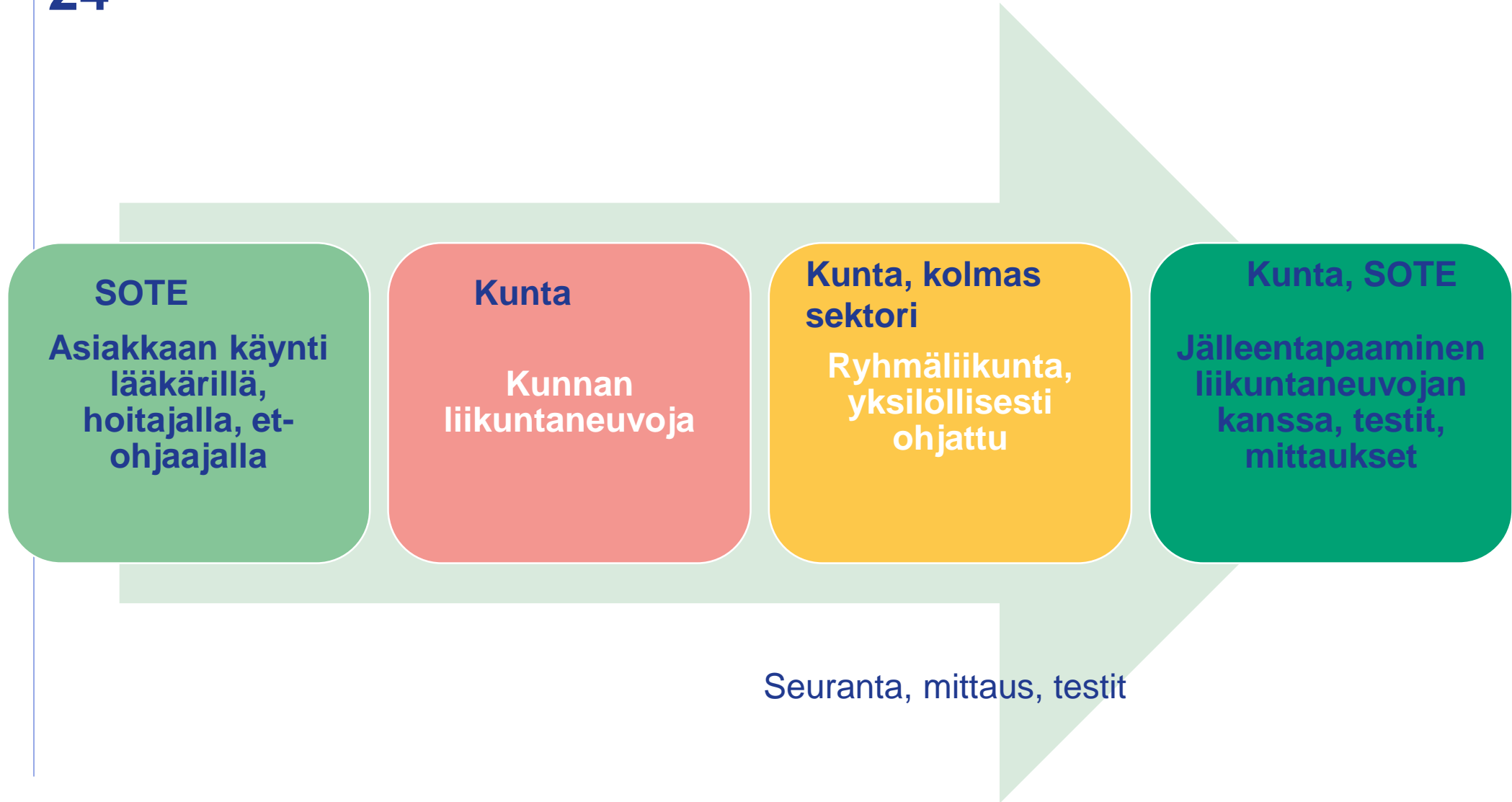
Besök hos vårdare och läkare ska alltid innehålla en del rådgivning om förebyggande åtgärder.

- Ohjauksen haaste on se, että Hyte-palveluita tuottaa kuntien ja hyvinvointialueiden lisäksi järjestöt ja yksityiset yritykset. Tätä varten tarvitaan palvelutarjottimet sekä kunnille että hyvinvointialueille
Servicehandledningens utmaning är att hyte-tjänsterna produceras av många: välfärdsområden, kommuner, organisationer och företag. Därför behövs gemensamma plattformar där utbudet kommer fram.
- Kuntien hyte-palveluita on lukuisat kulttuuri-, liikunta-, nuoriso-, ja vapaansivistystyön palvelut. Kunnissa toimivat järjestöt, liikuntaseurat ja seurakunnat.
Kommunernas hyte-tjänster består av många olika alternativ inom kultur, ungdomsarbete, idrott och fri bildning. I kommunerna verkar föreningar, idrottsföreningar och församlingar.
- Hyvinvointialueella ennalta ehkäisevien palveluiden kirkastamiseen tarvitaan vielä työtä, että hyte-sotessa tulee arjeksi.
I välfärdsområdena behövs det ännu förtydliganden om förekomsten av hyte-tjänster så att förebyggande approach i vården blir en del av vardagen.
- Sote-järjestöt ja yksityiset palveluntuottajat tuottavat paljon palveluita hyte-palveluita, joiden integroiminen palvelupolkuihin ja palveluketjuihin on tärkeää.
Integreringen av tredje sektorns och privata producenternas förebyggande tjänster i servicekedjorna är viktig

Lähde: Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy
Kuntatalo

Liikuntaneuvonta - hyvä esimerkki rajapintojen yli menevästä palveluketjusta - kehittäminen syksy 23, kevät 24

Enkät bland vårdpersonal i Österbotten (n=171)

Hänvisar du klienterna till kommunernas tjänster (t.ex. kultur-, natur- och idrottstjänster)?

Ja: 53%

Nej: 35%

Känner du till kommunernas tjänster eller vill du ha mer information om dem?

Jag känner till kommunernas tjänster: 23%

Jag skulle behöva mer information om vad de har att erbjuda: 72%

Hoitohenkilöstökysely Pohjanmaa (n=171)

Ohjaatko työssäsi asiakkaita kuntien palveluihin (esim. kulttuuri-, luonto- ja liikuntapalveluihin)?

Kyllä: 53%

Ei: 35%

Oletko tietoinen kuntien tarjoamista palveluista vai tarvitsisitko niistä enemmän tietoa?

Olen tietoinen palveluista: 23%

Tarvitsisin enemmän tietoa siitä, mitä heillä on tarjolla : 72%

Till vilka av kommunens tjänster hänvisar du patienter?

Mihin kunnan palveluihin ohjaat potilaita?

MI/ ARBIS,
församlingensverk
samhet etc

Kansalaisopisto
Almaan

Kuntotukseen

Liikunta

Idrottsbyråns
tjänster för äldre
befolkning

Soveltava
liikunta, +65
kuntosali,

Arbiskurser,
dagcenterverksamhet,
gym/jumppa/bassänggrup
per

Stadens
motionsgrupper

Vuxeninstitutet, fritidssektorns
skriftliga sammandrag av alla
motionsaktiviteter som finns i
staden

Valinta on asiakkaan
elämäntilanteen ja tarpeen
mukainen

Förebyggande rusmedelsarbete – ett försök att utveckla samarbetet:

Ansökan om projektpengar:

"Tillsammans starkare rusmedelsförebyggande arbete för arbetsföra i Österbotten"
(SHM beslut i januari -24)

Välfärdsområdet - YH Novia – Vasa
YH – kommunerna i Österbotten

Målsättningar bl.a

Stärkande av kunnandet bland personal som möter arbetsföra

Tydligare arbetsfördelning

Enhetliga servicekedjor

Ehkäisevä päihdetyö - yritys yhteistyön kehittämiseen:

Hankerahojen hakeminen:

"Yhdessä vahvempaa työikäisten ehkäisevää päihdetyötä Pohjanmaalle"
(STM:n päätös tammikuussa -24)

HVA – AMK Novia – Vaasan AMK – Pohjanmaan kunnat

Tavoitteet esim:

Työikäisen väestön kanssa työskentelevien osaamisen vahvistaminen (kunnat, hva)

Selkeämpi toimijoiden välinen työnjako

Yhtenäisiä palveluketjuja

Metoder som personal (välfärdsområdet, kommuner) får skolning i inom projektet:

Mielenterveyden ensiapu 1+2

Pakka toimintamalli (Ehyt)

Ta till tals USM
/ Ensihuoli Ehyt ry

Huugo (Ehyt)

Hyvän mielen työpaikka (Mieli)

Menetelmät jossa työntekijät (hva, kunta) saavata koulutusta hankkeen puitteissa:

Mielenterveyden ensiapu 1+2

Pakka toimintamalli (Ehyt)

Ta till tals USM / Ensihuoli Ehyt
ry

Huugo (Ehyt)

Hyvän mielen työpaikka (Mieli)

Familjecenter under utveckling [länk](#)

Nätverk som för samman alla tjänster som finns till för barnfamiljer.

Förbättra tillgången till tjänster som är riktade till familjer

Servicen närmare familjerna

Utbildning för professionella för att de ska ha tillgång till bra verktyg när de ska stöda familjer i olika livssituationer.

- [Föra barnet på tal -metoden](#)
- [Krafftfamiljer - metoden](#)

En del av skolningarna även för personal inom **skola och småbarnspedagogik**

Perhekeskus kehitteillä [\(linkki\)](#)

Verkosto, joka kokoaa kaikki lapsiperheiden palvelut yhteen.

Pyritään parantamaan perheille suunnattujen palveluiden saavutettavuutta

Pyritään tuodman palvelut lähemmäs perheitä

Järjestetään ammattilaisille koulutusta, jotta heillä on työvälineitä tukea perheiden erilaisia elämäntilanteita.

- [Lapset puheeksi-menetelmä](#)
- [Voimaperheet-menetelmä](#)

Osa koulutusosioista **varhaiskasvatusten ja kolulujen henkilöstölle**

Familjecenter under utveckling forts

Elektroniskt familjecenter

-samlar relevant information för barn och familjer på samma nätplats

-elektronisk tidsbokning och chat

Fysiska träffpunkter i samarbete med kommunerna

-olika aktörer på plats till hjälp för familjer, **tex välfärdsområdet, kommunen, församling, föreningar mm**

-för umgänge

-kan tex finnas vid daghem, i föreningslokal, intill barnrådgivningen

-kräver samarbete mellan välfärdsområdet, kommunerna och andra, ansvarig koordinator

-[kvalitetskriterier](#) tillämpas

[Familjecentrets nyhetsbrev våren 2023](#)

Perhekeskus kehitteillä jatkuu

Sähköinen perhekeskus

Sähköinen perhekeskus tarjoaa luotettavaa tietoa ja ohjausta lapsille, nuorille ja perheille vuorokauden ajasta ja paikasta riippumatta

ajanvarausta ja Chat-palveluita

Kehitetään fyysisiä kohtaamispaikkoja mm kuntien kanssa

-eri toimijat samassa paikassa perheen tueksi; **hva, kunta, seurakunta, järjestöt**

-yhdessäoloa varten

-sijoitus esim. lähellä päiväkotia tai lastenneuvolaa, seurojen yhteisessä tilassa

-vaatii hyvinvointialueen, kuntien ja järjestöjen yhteistä kehittämistä ja suunnittelua, vastaava koordinaattori

-[laatukriteerit](#) toimintaan

[Perhekeskuksen uutiskirje kevät 2023](#)

Välstånd genom livet. Hyvinvointia läpi elämän.

Österbottens välfärdsområde
Pohjanmaan hyvinvointialue